

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

การศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Study of The Digital Technology Skills of School Administrators in Mae Sai District,

Chiang Rai Province under Chiang Rai Elementary Educational

Service Area Office 3

วีราภรณ์ สุยา¹, ณัฐวุฒิ สัพโส²

Veerapron Suya¹, Natthawut Sabphaso²

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

Author for Correspondence: E-mail: veerapron21@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ T-test การทดสอบ F-test หรือ One Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LS.D (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ($\bar{X} = 4.18$) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.10$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกัน และจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ทักษะการใช้เทคโนโลยี; เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

Received:20/03/2567, Revised:18/07/2567, Accepted:23/07/2567

Abstract

The purposes of this research 1) to study the digital technology skills of school administrators in Mae Sai district, Chiang Rai province under Chiang Rai Elementary Educational Service Area Office 3, 2) to compare the digital technology skills of school administrators in Mae Sai district, Chiang Rai province under Chiang Rai Elementary Educational Service Area Office 3 classified by age, educational qualification, and work experience. The study sample was administrators and teachers, totaling 340. The research tools used were questionnaires and statistical analysis methods such as frequency distribution, percentages, means, standard deviations, and hypothesis testing techniques such as T-test, F-test or One Way ANOVA. If significant differences were found, therefore comparisons were made on a pair-by-pair using the Least Significant Difference (L.S.D) method.

The overall research found that the results were at a high level ($\bar{X} = 4.15$). When considering each aspect, the highest average score was for support for the use of technology in teaching and learning ($\bar{X} = 4.23$) followed by the use of technology in administration ($\bar{X} = 4.18$), and the ethical use of technology ($\bar{X} = 4.10$). The lowest average score was for leadership and vision ($\bar{X} = 4.10$). Upon comparing the results by age, overall differences were found. When examined by specific aspects, differences were found in all aspects. However, when analyzed by educational qualifications overall, no differences were found. When considering each aspect, statistically significant differences were found in support for technology use in teaching and learning, technology usage in administration, and ethical considerations in technology usage at the 0.05 significance level. Furthermore, when categorized by work experience, significant overall differences were found. when considering each aspect, significant differences were found that supporting for technology use in teaching and learning as well as technology usage in administration at the 0.05 significance level.

Keywords : Skills in Using Technology; Technology in The Digital Age; School Administrators

1.บทนำ

โลกในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและรวดเร็ว ในยุคศตวรรษที่ 21 สู้ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมก็มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อความก้าวหน้าสู่มาตรฐานสากล และให้เกิดความเชี่ยวชาญภายใต้ความท้าทายของการพัฒนาประเทศที่ต้องเผชิญในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัล การเข้าสู่ยุคดิจิทัลจะสร้างงานใหม่ๆ ที่ต้องการทักษะด้านเทคโนโลยีและเพิ่ม

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ความต้องการ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งด้านกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเหมาะสมตามช่วงวัยมากขึ้น แนวโน้มโครงสร้างประชากรที่คาดว่าจะมีกลุ่มประชากรวัยเรียนลดลง ส่งผลให้การขยาย สถานศึกษาในเชิงปริมาณลดความจำเป็นลง และเป็นโอกาสในการยกระดับคุณภาพ ความเสมอภาค และ ประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากร การศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและความแพร่หลายของการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้น ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน อาทิ การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ ที่สนับสนุนศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อศึกษามาโดย นอกจากนี้ในแผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2565 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศไทย “สู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัต บนฐานของสังคมที่รู้คิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล” โดยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนสู่ยุคดิจิทัล เป็นการมุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพร้อมเรียนรู้ ปรับตัว และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการคิดเชิงตรรกะ (Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) และการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ทักษะดิจิทัล (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในประเทศไทย มีนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ถือปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ซึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้ครูและนักเรียนสามารถก้าวสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลให้ได้ ซึ่งเป็นยุคที่มีความท้าทายสำหรับผู้บริหารในเรื่องของคุณภาพ ความรู้ และทักษะของผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำตนเองเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย 3 มีวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรคุณภาพ มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตามการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สู่สังคมอนาคตอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยมีพันธกิจส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กำหนดจุดเน้นที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุน และกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน (Assessment for Learning) โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 กลยุทธ์ข้อที่ 3 พัฒนาและปรับหลักสูตรการวัด

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

และประเมินผลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และกลยุทธ์ข้อที่ 4 ที่ส่งเสริม สนับสนุนในการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2566) ซึ่งจะเห็นได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและผู้เรียน ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหารทั้งในด้านการบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อส่งผ่านไป ยังครูและผู้เรียน เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้การดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้กำหนดค่าเป้าหมายประจำปี 2566 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา คือ สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 80 ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาที่ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และสมรรถนะครูในทุกด้าน ผู้บริหารจึงมีบทบาท สำคัญในการขับเคลื่อนและเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตลอดจน สร้างความร่วมมือของการปฏิบัติงานร่วมกันภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีสมรรถนะและทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อเตรียมพร้อมให้กับสถานศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อความก้าวหน้าในยุคดิจิทัล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2566)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การบริหารสถานศึกษาผู้บริหาร ต้องมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่การจัดทำฐานข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินการพัฒนารูปแบบการ พัฒนาผ่านระบบดิจิทัล เพื่อใช้ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุก ประเภททั้งระบบ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบดิจิทัล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการใช้ เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 นี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของ องค์การสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สายจังหวัด เชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามอายุ วุฒ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมจำนวน 2,357 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 340 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โดยการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากบทความ ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม การหาคุณภาพโดยนำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านคำนวณหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.94 โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ไว้ (Check List) ได้แก่ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยอาศัยแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) แปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.01-1.50 หมายถึง มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน อายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมาอยู่ในช่วง 20 – 30 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50

วุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30

ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ 6-10 ปี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 รองลงมา 1-5 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่สนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล รองลงมา คือผู้บริหารสามารถนำความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้าถึงได้สะดวกด้วยการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

1.2 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนเสริมทักษะการสื่อสารที่ตรงประเด็นเข้าใจง่ายในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้สร้างบทเรียนและแอปพลิเคชันที่หลากหลายมีใช้เทคโนโลยีดิจิทัลค้นคว้าหาข้อมูล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนผ่านระบบออนไลน์

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจการแก้ปัญหาให้บุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้ให้ครูและนักเรียนในสถานศึกษามีวิจรรย์ญาณในการรับและใช้ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรในบรรยากาศการทำงานแบบดิจิทัล

1.4 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล มีแนวทางในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อดิจิทัล รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้องและมีจริยธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบ

การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กับอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ใน 4 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
จำแนกตามอายุ

ข้อ	รายการ		ss	df	MS	F	sig
1.	ด้านภาวะผู้นำและ วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	5.585	3	1.862	4.620	0.003*
		ภายในกลุ่ม	135.388	336	0.403		
		รวม	140.974	339			
2	ด้านการสนับสนุนการ ใช้เทคโนโลยีในการ เรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	10.351	3	3.450	8.789	0.000*
		ภายในกลุ่ม	131.902	336	0.393		
		รวม	142.253	339			
3	ด้านการใช้เทคโนโลยี ในการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	5.801	3	1.934	4.190	0.006*
		ภายในกลุ่ม	155.055	336	0.461		
		รวม	160.856	339			
4		ระหว่างกลุ่ม	0.186	3	0.062	0.229	0.876

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ข้อ	รายการ	ss	df	MS	F	sig
ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	ภายในกลุ่ม	90.740	336	0.270		
	รวม	90.926	339			
	ระหว่างกลุ่ม	5.480	3	1.827	4.457	0.221
ภาพรวม	ภายในกลุ่ม	128.271	336	0.381	-	-
	รวม	133.752	339	-	-	-

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig (2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	4.08	0.63	4.12	0.66	0.54	0.591
2. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	4.00	0.70	4.33	0.59	4.58*	0.000*
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	3.95	0.75	4.15	0.64	2.39*	0.013*
4. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	4.13	0.57	4.27	0.48	2.27*	0.024*
โดยรวม	4.04	0.66	4.22	0.59	2.44	0.157

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์แสดงการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	รายการ	ss	df	MS	F	sig
1	ด้านภาวะผู้นำและ	ระหว่างกลุ่ม	0.768	2	0.384	0.398
	วิสัยทัศน์	ภายในกลุ่ม	140.206	337	0.416	
	รวม	140.974	339			
2.	ด้านการสนับสนุนการ	ระหว่างกลุ่ม	3.264	2	1.632	0.020*
	ใช้เทคโนโลยีในการ	ภายในกลุ่ม	138.989	337	0.463	
	เรียนการสอน	รวม	142.253	339		
3.	ด้านการใช้เทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	4.759	2	2.379	0.006*
	ในการบริหาร	ภายในกลุ่ม	156.097	337	0.463	
	รวม	160.856	339			
4.	ด้านจริยธรรมในการ	ระหว่างกลุ่ม	0.096	2	0.048	0.837
	ใช้เทคโนโลยี	ภายในกลุ่ม	90.830	337	0.270	
	รวม	90.926	339			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.221	2	1.110	2.548	0.315
	ภายในกลุ่ม	131.531	337	0.403		
	รวม	133.752	339			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผล

การศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

กระบวนการในการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน นั่นคือ ให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะในยุคดิจิทัลทั้งในกระบวนการสอบข้อเขียน การอบรมพัฒนาประกอบกับบุคลากรที่ผ่านเข้าสู่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับสื่อ นวัตกรรมของบริบทปัจจุบันซึ่งเกี่ยวข้องกับดิจิทัลตลอดเวลาจึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสฤัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรมสามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มองปัญหาแบบองค์รวม (Holistic View) โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สามารถออกแบบสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนดิจิทัล (Future Design) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนในปัจจุบันเปรียบเทียบกับโรงเรียนดิจิทัลในอนาคต ร่วมกับครูผู้สอนบุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายสู่การเป็นโรงเรียนดิจิทัล ดังปรากฏสอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่องที่ได้นำเสนอ ซึ่งเป็นการวิจัยในห้วงเวลาที่ใกล้เคียงกันนี้ โดยอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านที่ 1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่สนับสนุนเป้าหมายของสถานศึกษานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล สามารถนำความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสม โดยเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคมจริยธรรม และกฎหมายตลอดจนมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณภา จำเริญพิช (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนเสริมทักษะการสื่อสารที่ตรงประเด็นเข้าใจง่ายในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้สร้างบทเรียนและแอปพลิเคชันที่หลากหลายมีใช้เทคโนโลยีดิจิทัลค้นคว้าหาข้อมูล และ สนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ทินกร บัวชูและทิพภาพร บัวชู (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก และด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจการแก้ปัญหาให้บุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ สร้างความตระหนักรู้ให้ครู และผู้เรียนในสถานศึกษามีวิจารณญาณในการรับและใช้ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ และสามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลกับครูอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากและด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยนิศาชล บำรุงภักดี (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล มีแนวทางในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อดิจิทัล ส่งเสริมครูและนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้อง และมีจริยธรรม เป็นแบบอย่างในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวในปฏิบัติตน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นิศาชล บำรุงภักดี (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามอายุ เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีการกำหนดกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างชัดเจน โดยเฉพาะฉบับที่ 3 (พ.ศ.2554-2563) ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างฉลาด (Smart) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างพอเพียง ส่งเสริมให้ธุรกิจสดใส (Vibrant) เติบโตอย่างยั่งยืนด้วยโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่คุ้มค่า (Optimal) ยกระดับมาตรฐานการพัฒนาทักษะทางสายอาชีพ

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ICT ให้ทัดเทียมระดับความร่วมมือภูมิภาค สร้างโอกาสให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ รวมไปถึงชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วม(Participatory) พร้อมเข้าสู่ประชาคมเพื่อความมั่นคงและมั่นคงของภูมิภาค มุ่งสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังถือว่าเทคโนโลยีเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนนำพาคนไทยสู่ความรู้และปัญญา เศรษฐกิจของไทยสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน สังคมไทยสู่ความเสมอภาค ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ จิรมิตร พวกเมืองพล (2565) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า จำแนกตามอายุ พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน เช่นเดียวกันกับ ชัญญาภัก ไยดี (2561) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน

2.2 จากการเปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการและปฏิบัติโดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถหลอมรวมนโยบายการบริหารเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง รวมถึงเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงและใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีของสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในระบบบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารกับสมาชิกภายในองค์กรและสร้างบรรยากาศทางสังคมที่เหมาะสมได้เป็นอย่างดีในการใช้เทคโนโลยี และในส่วนโรงเรียนเล็ก มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากมีประชากรจำนวนไม่มากนัก และผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีอำนาจและมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของปัจจัยทางการบริหาร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ธัญญา สุขวงศ์ (2563) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับ นิศาชล บำรุงภักดี (2563) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร พบว่า จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการ

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำในสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย การประพฤติปฏิบัติส่วนตัว และการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา ที่แสดงถึงคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ยังมีคุณค่าบางอย่างที่สำคัญ ที่น่าส่งเสริม หรือประพฤติปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก เช่น การให้คุณค่าแก่ระบบอาวุโส การปฏิบัติงานด้วยความเมตตากรุณา ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ดูแลผู้รับบริการโดยยึดหลักความเสมอภาค ซื่อสัตย์ และยุติธรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัฐกฤตา กันทาใจ (2565) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาคร มหาหิงค (2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาพุทธบริหาร หนองคาย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในกิจกรรมของสถานศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้าถึงได้สะดวกด้วยการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน
2. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนผ่านระบบออนไลน์และผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิควิธีการในการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Microsoft office : Word, Excel, Power Point) เป็นต้น
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการหาระดมทรัพยากรให้มีการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
4. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีของผู้ได้บังคับบัญชาและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานอย่างมีคุณธรรมศีลธรรม

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. ควรศึกษาวิจัยการส่งเสริมทักษะการการบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. ควรศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในจังหวัดเชียงราย

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือผู้นำที่มีบทบาทเกี่ยวกับการบริหารจัดการในสถานศึกษา การมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะ โดยการส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรใน สถานศึกษาได้รู้เท่าทันถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ สามารถใช้เทคโนโลยี เรียนรู้ เทคโนโลยี มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนใช้อิทธิพล อำนาจและจูงใจให้ ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ดำรงอยู่และแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

1. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล มีแนวทางในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อดิจิทัล
2. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนเสริมทักษะการสื่อสารที่ตรงประเด็นเข้าใจง่ายในการปฏิบัติงาน
3. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารสามารถนำความรู้และวิธีการใหม่ ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจการแก้ปัญหาให้บุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ

8. บรรณานุกรม

จิรมิตร พวงเมืองพล. (2565). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.

เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี.

การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
- ชญญักษ์ ไยดี. (2560). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, ปีที่ 8
ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-เมษายน 2561, หน้า 150-163.
- ณัฐกฤต กันทาใจ. (2565). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์สาร,
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนมิถุนายน 2562, หน้า 285-294.
- ธัญนิชา สุขวงศ์ (2563). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะ
ผู้นำ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 34 ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน 2563, หน้า 32-42.
- นิศาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- วรรณภา จำเริญพีช. (2564). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครู
ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนคร
ศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สาคร มหาหิงค์. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารวิชาการและนวัตกรรม
ทางสังคมศาสตร์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2565, หน้า 189-203.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (2566). แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2561). แผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2565.
กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2567
สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.**
Educational and Psychological Measurement. 30(3), p.607-610.